

NOORDJE FIETST

Stadsdeel Amsterdam-Noord /// Fietsroute van ±20 kilometer (2 uur)

Ecologische fietsroute door Noord

 Stadsdeel Amsterdam-Noord

Verkrijgbaar in deze reeks:

NOORDJE FIETST

- Fietsen langs monumentale bomen
- Ontdek de Noordelijke IJ-oever
- Ontdek de groene ruimte van Amsterdam-Noord

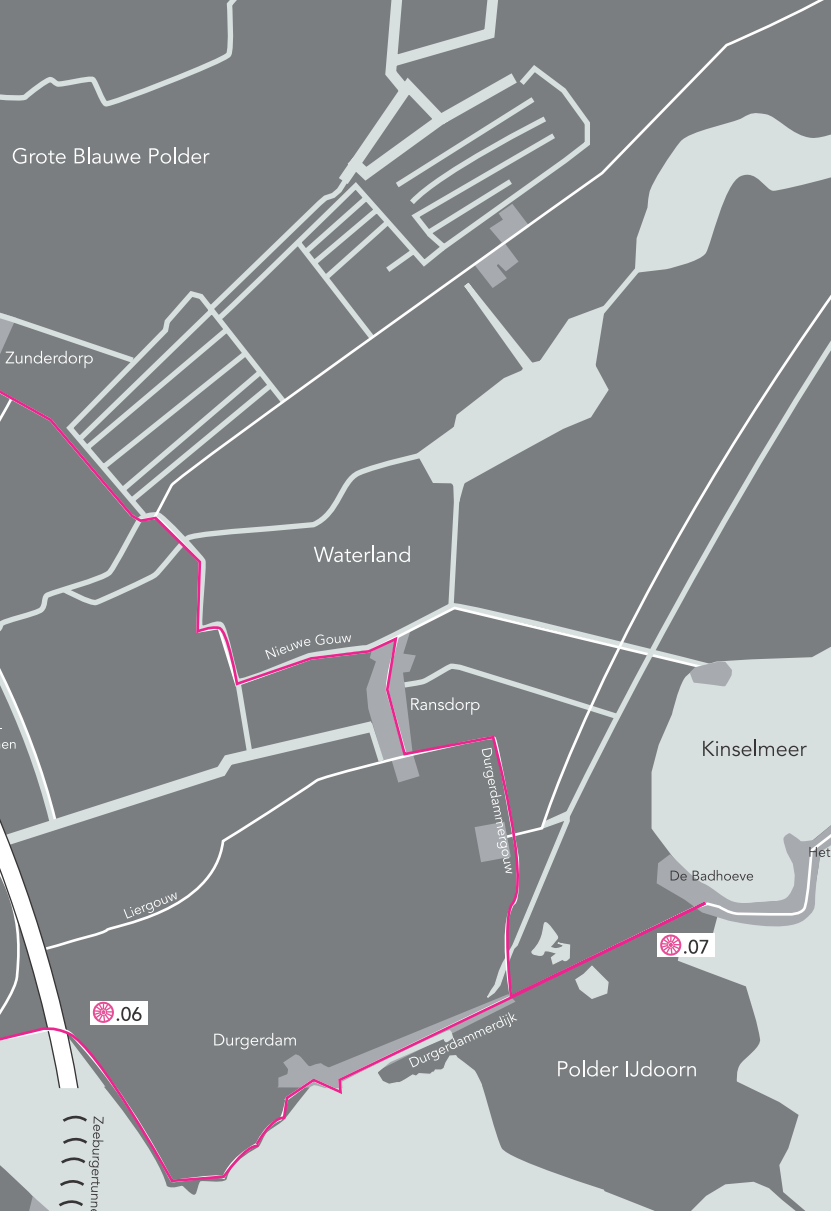
NOORDJE LOOPT

- Op ontdekkingstocht door het Baanackerspark
- Ecologisch beheer Westertocht

Kijk voor meer wandel- en fietsroutes bij het Toeristisch Informatiepunt in het Ponthuys, Buiksloterweg 5, Amsterdam-Noord

Voor meer informatie over de folders kunt u bellen met de afdeling publieksvoorlichting, 020-634 94 52 of kijk op www.noord.amsterdam.nl

XXX Noordje

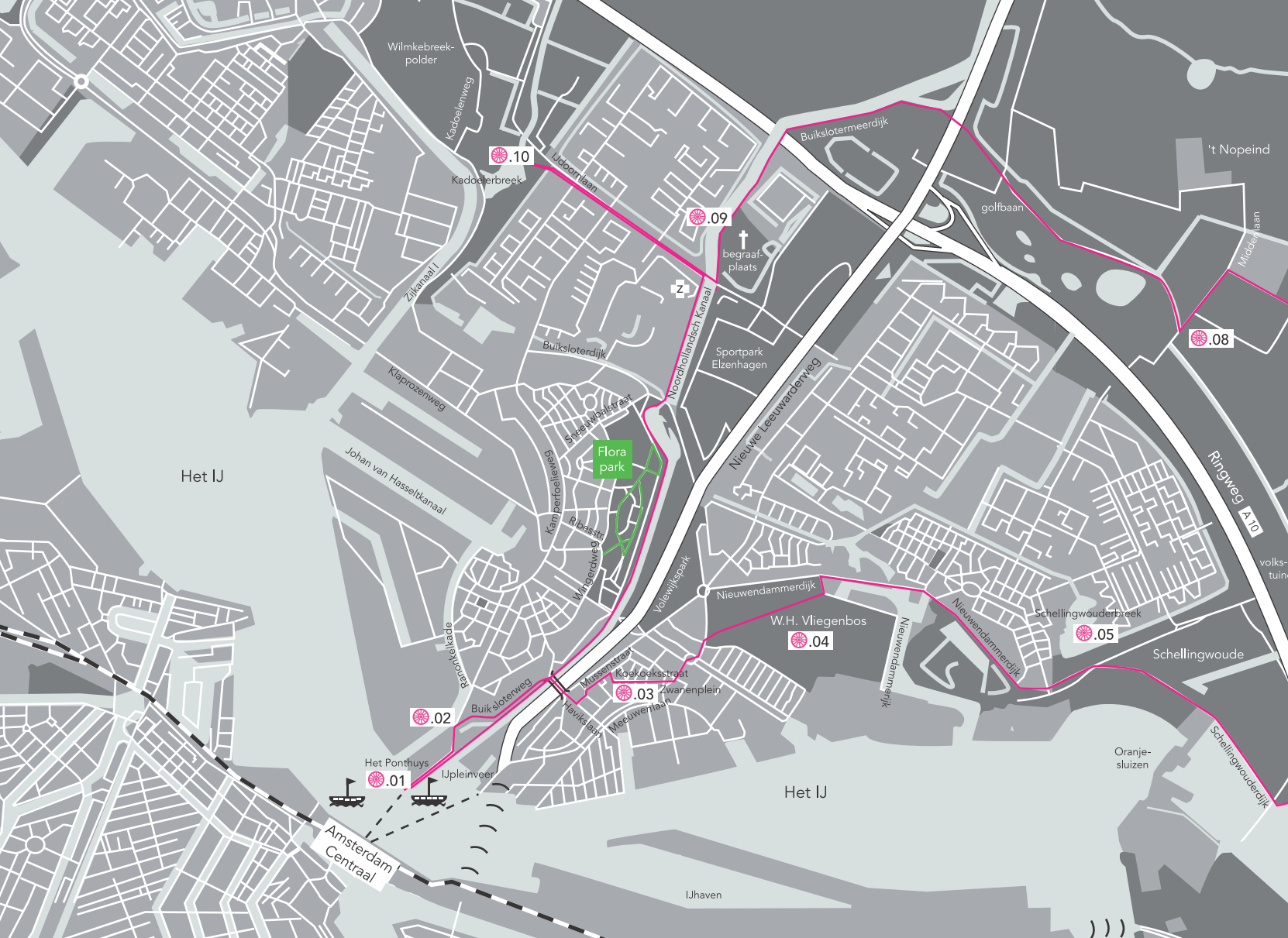
Amsterdam-Noord

Fietsen langs bijzondere dieren

Met deze fietstocht willen wij uw aandacht vestigen op de bijzondere dieren die in het stadsdeel Amsterdam-Noord een onderkomen hebben gevonden. Van de ringslang tot de kleine watersalamander, van de Noordse woelmuis tot de groene specht, het stadsdeel doet alles wat in zijn vermogen ligt om zo veel mogelijk dieren een natuurlijke leefomgeving te bieden.

Als stadsdeelecoloog is het mijn taak om ervoor te zorgen dat de dieren binnen de stadsdeelgrenzen voldoende mogelijkheden hebben om te eten, te schuilen en zich voort te planten. Als u deze fietstocht volbracht heeft, weet u dat ons natuurbeleid van de afgelopen jaren al behoorlijk wat vruchten heeft afgeworpen. Kijk eens naar Noord door de ogen van de dieren.

Fred Haaijen, stadsdeelecoloog

Wilmkebrek-polder

Kadoelenweg

.10

Kadoelerbrek

Luotoorlaan

.09

↑
begraaf-
plaats

Z

Noordhollandsch Kanaal

Sportpark
Elzenhagen

Buikslotermeerdijk

golfbaan

't Nopeind

Middel-
laan

.08

Ringweg A10

volks-
tuin

Het IJ

Johan van Hasseltkanaal

Flora park

Klaprozenweg

Buiksloterdijk

Spreekwaaistraat

Baxweg

Kamperbeelweg

Ribbastr.

Wingerdweg

Nieuwe Leeuwardenweg

Nieuwendammerdijk

W.H. Vliegenbos

.04

Nieuwendammerdijk

Nieuwendammerdijk

Schellingwouderbrek

.05

Schellingwoude

Oranje-
sluizen

Schellingwouderdijk

Zijkanaal I

Vollewijkspark

Nieuwendammerdijk

Ranckelgataca

.02

Buiksloterweg

Het Ponthuys

.01

IJpleinveer

Amsterdam
Centraal

Missenstraat

Koekoekstraat

Zwanenplein

Havikelaan

Meeuwenlaan

Het IJ

IJhaven

De route

Uw fietstocht begint bij het toeristische informatiepunt in het Ponthuys, bij de aanlegsteiger van het Buiksloterwegveer. Vanaf hier volgt u het fietspad langs de Buiksloterweg. Bij **café Ot & Sien**⁰¹ slaat u rechtsaf. U volgt nog steeds de Buiksloterweg, langs het Noordhollands kanaal. Net voorbij de huizen zet u uw fiets even neer.

U loopt hier de trap op en komt uit bij twee **amfibieënpoeletjes**⁰². De aanwezigheid van de waterplant **krabbenscheer**⁰² is een bewijs voor de goede kwaliteit van het water. Behalve de pad en de groene kikker heeft ook de **kleine watersalamander**⁰² een plek gevonden in deze groene oase. De amfibieën kunnen vorstvrij overwinteren in de **stenhopen**⁰² die het stadsdeel heeft geplaatst. In het voorjaar kruipen de dieren het water in om zich voort te planten en hun eitjes af te zetten op de waterplanten. Pas in het najaar komen de salamanderlarven het water uit.

 .02 **krabbenscheer**

 .02 **stenhopen**

 .02 **watersalamander**

 .02 **hoge bermen**

 .03 **gierzwaluw**

 .03 **gierzwaluwpannen**

Ze vinden hun voedsel, met name insecten, in de **hoge bermen**⁰² - die het stadsdeel bewust niet maait. In de zomer loopt u kans hier een 'kikkerregen' aan te treffen: groepen klein kikkertjes zoeken dan massaal de beschutting van de hoge bermen op.

U vervolgt uw route langs het kanaal. U steekt bij de eerste brug die u tegenkomt het kanaal over en rijdt de Havikslaan in. Bij de Eksterstraat gaat u linksaf en daarna rechtdoor de Mussenstraat in. Op het Zwanenplein slaat u voorbij de kerk rechtsaf.

De kerk op het **Zwanenplein**⁰³ bewijst dat de Vogelbuurt zijn naam eer aan doet. Een kolonie van ongeveer dertig **gierzwaluwen**⁰³ nestelt onder de dakpannen van de kerk. Bij de renovatie van het gebouw zijn in 2004 zelfs speciale **gierzwaluwpannen**⁰³ aangebracht; het stadsdeel heeft de woningcorporaties gevraagd om deze pannen op meer plaatsen in de buurt te plaatsen. Het bijzondere van gierzwaluwen is dat ze vrijwel hun hele leven vliegen; ze slapen zelfs in de lucht. Alleen in het broedseizoen maken ze enige tijd contact met de "vaste grond". Een volwassen gierzwaluw vangt wel achtduizend insecten per dag, een broedpaar is goed voor twintigduizend insecten. Boven de dakgoot is ruimte open gehouden zodat daar mussen kunnen nestelen. Deze vogels komen in de stad namelijk steeds meer in de verdrinking.

🌀.04 reigerkolonie

Via de Koekoeksstraat komt u uit bij de drukke Meeuwenlaan. U gaat naar links en steekt bij de rotonde de weg over. U fietst verder langs de Meeuwenlaan in de richting van het Bredero College.

Net voorbij de school slaat u rechtsaf, richting 'Vliegenbos'⁰⁴. U fietst vervolgens niet naar links richting camping, maar recht door het bos in. U volgt dus ook niet de 'Schellingwoude-route'.

Hoog in de oude populieren boven dit bospad heeft zich een reigerkolonie⁰⁴ gevestigd. De nesten zijn vanaf de grond duidelijk zichtbaar. Andere vogels die al eensesignaleerd zijn in het bos, zijn de holenduif⁰⁴, de grote bonte specht en de groene specht⁰⁴. Het bijzondere van de groene specht is dat hij mieren eet en zijn voedsel dus vooral op de grond zoekt. Zijn schaterlach is tot ver in het Florapark hoorbaar. Nieuw in het bos zijn de halsbandparkieten die met opvallend gekrijs het luchtruim hebben veroverd. Zij beconcurreren de spechten waar het gaat om de nestholtes in de bomen.

🌀.04 groene specht

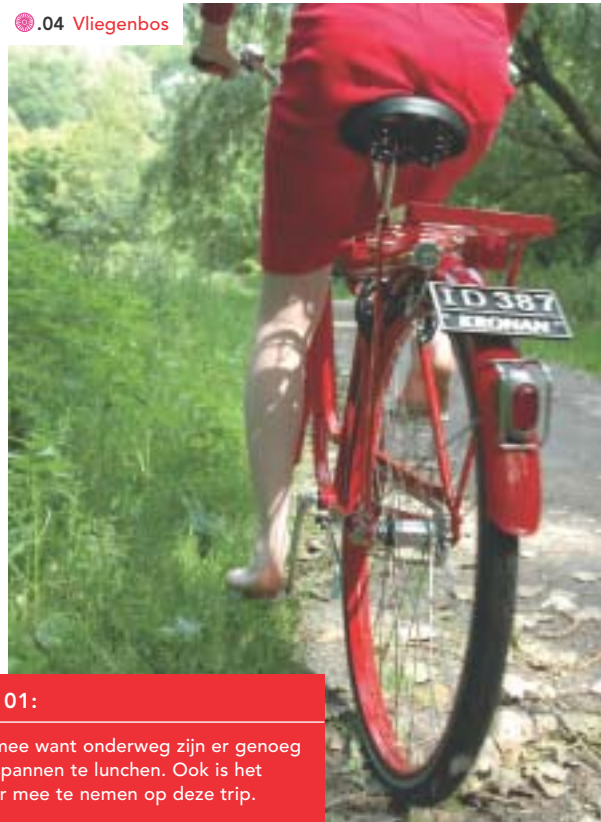

🌀.04 holenduif

Bij een rij bankjes maakt het pad een bocht naar links. Voorbij de bocht slaat u linksaf. Bij de T-splitsing gaat u naar links en daarna meteen weer naar rechts. Bij de volgende T-splitsing gaat u eveneens naar links en daarna weer rechts. Na het witte bruggetje fietst u linksaf en op de Nieuwendammerdijk naar rechts.

U volgt de Nieuwendammerdijk tot het einde. U steekt de weg over en vervolgt uw route op het rood geasfalteerde fietspad.

🌀.04 Vliegenbos

➔ NOORDJES TIP 01:

Neem je picknickmand mee want onderweg zijn er genoeg rustieke plekjes om ontspannen te lunchen. Ook is het raadzaam een verrekijker mee te nemen op deze trip.

.06 ringslang

.06 leefomgeving ringslang

Links ziet u het water van de **Schellingwouderbreek**⁰⁵. Het park rondom deze oude dijkdoorbraak is enkele jaren geleden geheel gerenoveerd. In het water is een groot ondiep gedeelte gecreëerd met paaiplaatsen voor de vissen. Op de paaltjes kunt u de aalscholver aantreffen die zijn veren droogt voor de vlucht.

U volgt de bordjes richting Schellingwoude en belandt als vanzelf in dit schilderachtige dijkdorp. Net buiten Schellingwoude rijdt u onder de Schellingwouderbrug door.

Het groengebied tussen de brug en de ringweg A10 is een ideale **leefomgeving voor de ringslang**⁰⁶. De kop van dit beest is ovaal, met grote schilden bedekt en duidelijk van de hals afgescheiden. Het gebied met zijn fraaie rietorchissen is helaas niet toegankelijk voor bezoekers, om de rust van de slang niet te veel te verstoren. Vanaf het natuurpad dat rondom het slangengebied loopt kunt u wel een blik werpen op de verschillende broedhopen, waar de ringslang zijn eieren legt. Een vrouwtje legt een snoer van tien tot wel vijftig eieren. Aan de andere kant van de dijk maakt u in het voorjaar wel kans om een slang aan te treffen; het reptiel overwintert van oktober tot maart namelijk tussen de basaltblokken. Een mannetje is ruim een meter lang, een vrouwtje soms wel twee meter.

→ NOORDJES TIP 02:

De omgeving van Durgerdam is inspirerend voor de echte bloemenliefhebber. Niet plukken de volgende fietser wil er ook van genieten.

U vervolgt uw route langs de dijk en komt uit in het volgende dijkdorp: Durgerdam. U rijdt het dorp helemaal door tot de windmolen. Daar neemt u het fietspad op de dijk. Na honderd meter kunt u even stoppen bij het **informatiebord**⁰⁷ van Staatsbosbeheer. Als u goed kijkt, ziet u in het weiland een van de twee **ooievaarsnesten**⁰⁷ die het stadsdeel geplaatst heeft. Het schitterende natuurgebied waar u op uitkijkt, Waterland-Oost, is een paradijs voor alle soorten weidevogels, zoals de grutto, de Kieviet en de kluut. Ook het elegante visdiefje en de imposante bruine kiekendief zijn hier graag geziene gasten.

U rijdt door over de dijk tot u links het Kinselmeer ziet, ook een oude dijkdoorbraak. Ter hoogte van de eerste camping - De Badhoeve - ziet u in het IJsselmeer (rechts) de nieuwe luwtedam, waarachter watervogels tijdens hun trek kunnen uitrusten en foerageren. De dam is aangelegd als compensatie voor de bouw van IJburg.

U keert nu om en rijdt terug richting Durgerdam. Bij de windmolen gaat u rechtsaf. In de verte ziet u al de platte toren van Ransdorp, uw volgende reisdoel.

Bij de toren slaat u linksaf. U volgt nu enige tijd de fietsbordjes richting Zunderdorp. Bij dit dorp aangekomen gaat u rechtdoor ('doorgaand verkeer' voor fietsers) en over de ophaalbrug naar links. Even verder ziet u aan uw linkerhand kinderdagverblijf en stadsdeelboerderij De Stadshoeve.

Bij De Stadshoeve vindt u een uilenkast, een van de ongeveer tien die het stadsdeel geplaatst heeft. De kasten moeten voorkomen dat de bedreigde kerkuil uit ons stadsdeel verdwijnt. De eerste resultaten van deze aanpak zijn hoopgevend: in de kast op **De Stadshoeve**⁰⁸ heeft in het voorjaar van 2004 wederom een **kerkuilenpaar**⁰⁸ gebroed. Uilen en andere roofvogels zijn van belang voor het ecologisch systeem in het gebied: de dieren vangen veel kleine knaagdieren zoals muizen.

U rijdt verder over het bruggetje en slaat rechtsaf (richting 'Purmerend'). U volgt de weg langs de golfbaan. Aan het einde slaat u linksaf. U gaat onder het viaduct door en slaat boven linksaf, langs de woonboten. U volgt het Noordhollands kanaal, langs het oefenterrein van de golfclub, de nieuwe wijk Jeugdland Noord en de rustieke **Noorderbegraafplaats**⁰⁹.

07 ooievaarsnest

08 kerkuil

Onder de entreebrug van de begraafplaats ziet u rechts een gleuf, die toegang biedt tot de **vleermuizenbunker**⁰⁹. Hier houden de **meervleermuis**⁰⁹ en de grootovleermuis hun winterslaap. De meervleermuis is een vrij grote vleermuis (spanwijdte tot 32 cm) die boven het water op insecten jaagt. In het voorjaar en de zomer vormen meervleermuizen kraamkolonies die dikwijls enkele honderden vrouwelijke dieren met hun jongen tellen. Uit tellingen blijkt dat het aantal meervleermuizen is gedaald van veertigduizend in de jaren vijftig tot ongeveer tienduizend nu.

De gewone **grootovleermuis**⁰⁹ is een middelgrote vleermuis (28 cm) met opvallend grote oren. Deze vleermuis jaagt bij voorkeur in een parkachtig landschap met bomen en open ruimten, zoals de Noorderbegraafplaats. Ook deze soort wordt serieus bedreigd in zijn voortbestaan: naar schatting zijn er nog maar rond de vijfduizend van over.

.09 meervleermuis

.09 grootovleermuis

.09 vleermuizenbunker

.10 Noordse woelmuis

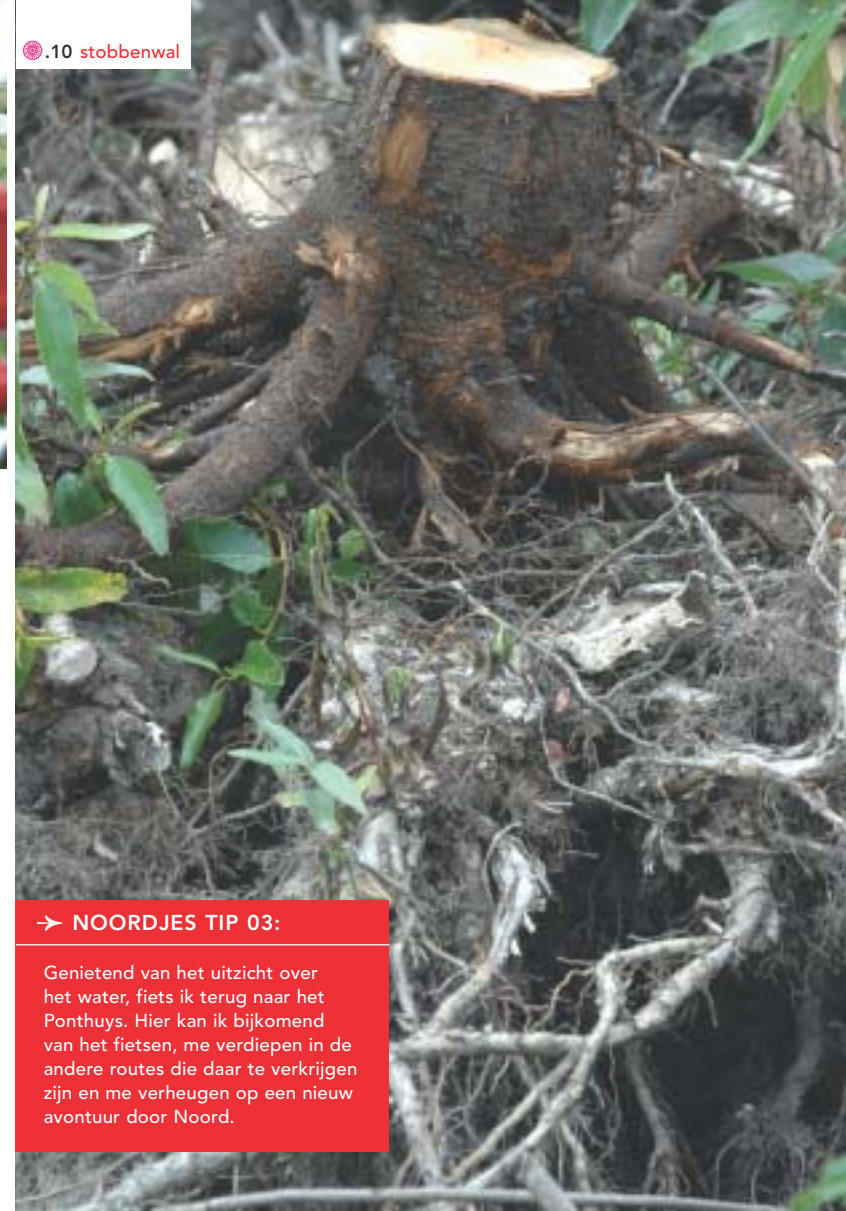

.10 hermelijn

U fietst onder de brug door en neemt daarna het fietspad over de brug. Aan de overkant gaat u ter hoogte van de 'Spoedeisende hulp' van het BovenIJ ziekenhuis rechtsaf onder het viaduct door en daarna meteen naar links. U volgt het fietspad langs de hoger gelegen IJdoornlaan.

Aan het eind van de bebouwing parkeert u uw rijwiel bij de fietsbordjes. U loopt onder het viaduct door om een uitgebreide blik te werpen op het laatste natuurgebied van deze fietstocht: de **Kadoelerbreek**¹⁰, onderdeel van de Kadoelerscheg.

In dit groengebied leven al zoogdieren zoals de wezel, de buning, de **hermelijn**¹⁰ en de vos en vijf soorten amfibieën, waaronder de zwaar beschermde rugstreeppad. De Kadoelerscheg zou daarnaast uitstekend geschikt zijn voor de **Noordse woelmuis**¹⁰. Dit bijzondere knaagdiertje leeft al in het Landsmeerderveld, aan de andere kant van de ringweg A10. De woelmuis is 11 tot 13 cm lang, de staartlengte 4,5 tot 5 cm. De vacht is op de rugzijde donkerbruin tot zwart; de buikzijde is lichtgrijs.

Door het creëren van een faunapassage hoopt het stadsdeel de woelmuis te bewegen tot uitbreiding van zijn leefgebied. In de viaducten onder de ringweg door zijn **stobbenwallen**¹⁰ aangelegd: rijen boomstronken die het mogelijk maken om het viaduct onzichtbaar te passeren. Ook de aanleg van plas-dras gebieden rondom de sportvelden maakt het gebied aantrekkelijker voor de woelmuis. Het diertje houdt namelijk van 'natte voeten'. De kans dat u de schuchtere Noordse woelmuis in levende lijve ziet is vrij klein, maar omgewoelde grond kan duiden op de aanwezigheid van de muis. De dieren vinden hun voedsel, deels onder de grond. Zijn voedsel bestaat voornamelijk uit plantendelen maar soms eet hij ook insecten

Na deze korte wandeling fietst u terug naar het Noordhollandsch kanaal. Dit keer gaat u niet de brug over, maar u rijdt door tot het kanaal en slaat rechtsaf, richting centrum. Als u langs het kanaal blijft fietsen, komt u vanzelf weer uit bij het vertrekpunt van deze tocht: het Ponthuys, bij de aanlegsteiger van het Buiksloterwegveer.

→ **NOORDJES TIP 03:**

Genietend van het uitzicht over het water, fietst ik terug naar het Ponthuys. Hier kan ik bijkomend van het fietsen, me verdiepen in de andere routes die daar te verkrijgen zijn en me verheugen op een nieuw avontuur door Noord.